



**WEST BENGAL STATE UNIVERSITY**

B.A. Honours 6th Semester Examination, 2022

**SANACOR13T-SANSKRIT (CC13)**

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.  
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

**SECTION-A**

**(Marks: 10)**

1. अधोलिखितेषु पञ्चप्रश्नाः सुरगिरा सुरनागर्या च संक्षिप्ततया समाधेयाः – 2×5 = 10
- (क) सांख्यदर्शने कति प्रमाणानि सन्ति ? कानि च तानि ?
- (ख) के तावत् आस्तिकाः भवन्ति ?
- (ग) भारतीयदर्शने अद्वैतवादी कः ? तस्य कः आशयः ?
- (घ) दर्शनशब्दस्य का व्युत्पत्तिः ? अस्य सामान्यार्थः कः ?
- (ङ) कस्तावत् प्रतीत्यसमुत्पादः ?
- (च) न्यायदर्शने कारणानि कतिविधानि ? कानि च तानि ?
- (छ) वेदान्तानुसारम् अविद्यायाः किं लक्षणम् ?

**SECTION-B**

**(Marks: 20)**

2. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः सुरगिरा सुरनागर्या च समाधेयः – 10×1 = 10
- (क) समवायस्य किं लक्षणम् ? समवायस्य एकत्वं कथं सिद्धयति ? संयोगसमवाययोर्मध्ये पार्थक्यं लेख्यम्। 4+3+3
- (ख) द्रव्यलक्षणं विचार्यताम्। द्रव्यभेदानुल्लिख्य ते भेदाः विशदतया वर्णयन्ताम्। 3+7
- (ग) किं नाम कर्म ? तानि कतिविधानि ? कानि च तानि ? कर्मभेदा आलोचनीयाः। 2+1+1+6
3. (क) अधोलिखितेषु विषयद्वयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टीका लेख्या – 5×2 = 10  
सामान्यम्, तेजः, अत्यन्ताभावः

अथवा

- (ख) अधोलिखितेषु द्वयोः सुरगिरा सुरनागरीलिप्या च व्याख्या कार्या – 5×2 = 10
- (i) ज्ञानाधिकरणमात्मा
- (ii) शीतस्पर्शवत्य आपः
- (iii) सुखाद्युपलब्धिसाधनमिन्द्रियं मनः

SECTION-C

(Marks: 20)

4. अधोलिखितेषु एकः प्रश्नः सुरगिरा सुरनागरीलिप्या च समाधेयः – 10×1 = 10
- (क) कः परामर्शः ? परमर्शस्य प्रयोजनं लिख्यताम्। 4+6
- (ख) को नाम सन्निकर्षः ? सन्निकर्षभेदाः सोदाहरणं व्याख्यायन्ताम्। 3+7
- (ग) का नाम पक्षता ? अनुमाने पक्षतायाः प्रयोजनमालोच्यताम्। 4+6

5. (क) अधोलिखितेषु विषयद्वयमाश्रित्य सुरगिरा सुरनागरीलिप्या च टीका लेख्या – 5×2 = 10  
प्रत्यक्षम्, अनुमितिः, हेत्वाभासः।

अथवा

- (ख) अधोलिखितेषु द्वयोः सुरगिरा सुरनागरीलिप्या च व्याख्या कार्या – 5×2 = 10
- (i) संस्कारमात्रजन्यं ज्ञानं स्मृतिः
- (ii) अनुमानं द्विविधं स्वार्थं परार्थं च
- (iii) असाधारणं कारणं करणम्।

**N.B. :** *Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.*

—x—